

prof. dr hab. Ewa Ogrodzka-Mazur
Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji
Instytut Pedagogiki

Cieszyn, 4.12.2020

**Oponentský posudok súboru prác k vymenúvaciemu konaniu
za profesora doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc. v študijnom odbore Pedagogika
na Pedagogickej fakulte Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici**

Oponentský posudok som vypracovala na základe menovacieho dekrétu pána dekana prof. PaedDr. Štefana Porubského, PhD. zo dňa 7.10.2020 s využitím doručenej dokumentácie a v zmysle § 5 odsek 6 Vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor.

Przedłożona, wzorcowo przygotowana przez doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc. dokumentacja do wniosku o wszczęcie postępowania o nadanie tytułu profesora, dostarcza wystarczających informacji do sporządzenia recenzji. Jest ona bardzo rzetelnie opracowana i w pełni prezentuje sylwetkę Kandydata w procesie rozwoju ku tytułowi Profesora. Przedstawiony w niej dorobek naukowy oraz działalność dydaktyczna i organizacyjna, wskazują na wyróżniający, bardzo wysoki poziom aktywności, zaangażowania i efektywności we wszystkich wyróżnionych zakresach. Wskazany ponadto w wymiarze ilościowym dorobek nie tylko spełnia wymogi ustawowe, ale je znacząco przekracza, przy czym wartość tych osiągnięć podnosi ranga kontekstów znacznej części spośród nich (rodzaj wydawnictwa, charakter i zasięg czasopism, organizacja i aktywny udział w międzynarodowych konferencjach, zakres opieki promotorskiej, realizacja projektów naukowo-badawczych, udział w międzynarodowych zespołach badawczych, kierowanie zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych i zagranicznych). Pozwala to jednoznacznie stwierdzić, że wniosek dotyczący nadania doc. PhDr. Josefowi Malachowi, CSc. tytułu profesora w dyscyplinie pedagogiki jest w pełni uzasadniony.

Doc. PhDr. Josef Malach, CSc. jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym z 43 letnim stażem pracy, związanym zawodowo przede wszystkim z czeskim Uniwersytetem Ostrawskim. W 1977 roku ukończył studia wyższe na kierunku pedagogika – język czeski w Uniwersytecie Jana Ewangelisty Purkyně (aktualnie Uniwersytet Masaryka) w Brnie. W tej uczelni, na Wydziale Filozoficznym, uzyskał również kolejne stopnie naukowe w dyscyplinie pedagogika – w 1981 roku – PhDr. na podstawie pracy *Využívání učebních pomůcek na 1. stupni základní školy* i w 1989 roku – CSc. na podstawie rozprawy *Diagnostika vědomostí s využitím počítače na vysoké škole*. W 2005 roku został Mu nadany stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie pedagogika w Uniwersytecie Konstantyna Filozofa, na Wydziale Pedagogiki w Nitrze, na Słowacji – na podstawie pozytywnej oceny dorobku naukowego i pracy habilitacyjnej *Teorie a praxe pedagogického hodnocení*. W ramach podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych ukończył ponadto w 1996 roku studia w Civil Service College w Wielkiej Brytanii i Holenderskim Instytucie Administracji Publicznej (ROI International) w Holandii w zakresie Trenera edukatorów dorosłych, dwa lata później – studia na kursie BZC784 na Open University – *Efektivní manažer i program učení się przez celé życie „Przygotowanie osób realizujących kształcenie na odległość”* w Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu. W swojej macierzystej uczelni – Uniwersytecie Ostrawskim – zajmował wszystkie znaczące stanowiska naukowe – asystenta, adiunkta i docenta, jak również pełnił odpowiedzialne funkcje administracyjne. W latach 2000-2009 był zastępcą dyrektora Centrum Edukacji Ustawicznej Wydziału Pedagogicznego, następnie w latach 2005-2012 był dziekanem Wydziału Pedagogicznego, od 2012 roku jest kierownikiem Katedry Pedagogiki i Andragogiki oraz – od początku istnienia Uniwersytetu Ostrawskiego – członkiem jego Senatu. Dzięki wieloletniej współpracy naukowej z polskimi ośrodkami badawczymi był cenionym pracownikiem na stanowisku profesora w Śląskiej Wyższej

Szkole Zarządzania im gen. Jerzego Ziętka w Katowicach (2006-2008) oraz Wyższej Szkole Humanitas w Sosnowcu (2008-2019).

Pedagogická a prednášková činnosť

Doc. PhDr. Josef Malach, CSc. ma bardzo bogate, ponad 43-letnie doświadczenie w pracy akademickiej podejmowanej w uczelniach wyższych, przepracował ponadto 3 lata w wyższej szkole zawodowej. Dzięki swoim wysokim kwalifikacjom naukowym i zawodowym został powołany w latach 1995-1997 na członka Rady Administracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Czeskiej w Pradze, jak również 3,5 roku pracował na rzecz kształcenia dorosłych w prywatnym sektorze finansowym. Wszystkie te doświadczenia przełożyły się od początku kariery Kandydata do tytułu profesora na Jego aktywność i zaangażowanie w rozwój kształcenia nauczycieli i pedagogów poprzez: udział w tworzeniu w latach 1990-1991 Uniwersytetu Ostrawskiego w Ostrawie jako członek komitetu przygotowawczego do powołania tego Uniwersytetu i współgwarant (wraz z prof. Lumírem Riesem) powołania Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Ostrawskiego oraz opracowanie nowych programów studiów na tym wydziale. W latach 1991-2020 stworzył koncepcyjnie i naukowo oraz wdrożył 7 nowych programów studiów w Uniwersytecie Ostrawskim, m.in. licencjackie i magisterskie studia w zakresie pedagogiki, pedagogiki socjalnej i zarządzania szkołą, studium dla nauczycieli pedagogiki szkół średnich czy utworzone w 2020 roku studia doktoranckie w dyscyplinie pedagogika. W programach tych studiów doc. PhDr. Josef Malach, CSc. uwzględniał zarówno aktualne krajowe i zagraniczne tendencje w rozwoju pedagogiki jako nauki oraz jej subdyscyplin, jak i potrzeby oraz oczekiwania uczniów, studentów i nauczycieli. W programach studiów istotne znaczenie przywiązuje do kształcenia wielorakich kompetencji studentów, w tym szczególnie kompetencji kluczowych, informacyjno-komunikacyjnych, w zakresie współczesnych technologii i międzykulturowych.

Kandydat, od 1993 roku jest gwarantem 8 programów kwalifikacyjnych studiów realizowanych m.in. przez Centrum Kształcenia Ustawicznego Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Ostrawskiego – poradnictwo edukacyjne, zarządzanie szkołą czy uzupełniające studia pedagogiczne, licencjackich studiów Andragogika, magisterskich studiów z pedagogiki oraz studiów z zakresu kształcenia nauczycieli pedagogiki szkół średnich i kształcenia nauczycieli II st. szkoły podstawowej (z 10 specjalizacjami). Aktualnie, od 2020 roku jest gwarantem i przewodniczącym Studium Doktoranckiego w dyscyplinie Pedagogika, którego międzynarodowa Rada Naukowa, powołana z inicjatywy doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc., jest czynnie zaangażowana w ocenę projektów badawczych realizowanych przez doktorantów. Troska o modernizowanie oferty kształcenia macierzystego Uniwersytetu, tworzenie nowatorskich koncepcji i struktury edukacji akademickiej, wspieranie i aktywizowanie rozwoju młodej kadry to unikatowy profil Kandydata jako pracownika dydaktycznego, który z pełną świadomością od wielu lat podnosi rangę i znaczenie Uniwersytetu Ostrawskiego oraz uprawianej w nim dyscypliny pedagogiki w wymiarze krajowym i międzynarodowym.

Działalność dydaktyczną podejmowaną przez doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc. cechuje swoista wielowymiarowość, przekładająca się na (1) wykłady, ćwiczenia i seminaria prowadzone na wszystkich stopniach studiów pedagogicznych realizowanych na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Ostrawskiego w ramach m.in. takich przedmiotów, jak: pedagogika, metodologia badań pedagogicznych, dydaktyka ogólna, teoria wychowania, andragogika ogólna, diagnostyka androedukacyjna, dydaktyka dorosłych, dydaktyka przedsiębiorczości, edukacja na odległość, ICT w ewaluacji pedagogicznej, ciągła praktyka pedagogiczna, (2) wykłady, ćwiczenia i konsultacje w ramach kursów zarządzania Open University Republiki Czeskiej, (3) realizację projektów rozwojowych – system uczenia się przez całe życie na Morawach-Śląsku oraz wsparcie rozwoju kompetencji w zakresie przedsiębiorczości i innowacyjności uczniów szkół podstawowych i (4) wykłady dla studentów i naukowców zagranicznych prowadzone w języku angielskim w ramach mobilności nauczycieli programu ERASMUS, ERASMUS + oraz funduszy EOG i funduszy norweskich. Jest

ponadto autorem 22 podręczników akademickich i skryptów przeznaczonych dla studentów i nauczycieli wydanych w latach 2000-2020, dotyczących m.in. teorii metod wychowania, pedagogicznej diagnostyki dla nauczycieli, wybranych problemów andragogiki, systemów wychowania dorosłych czy pedagogiki szkolnej. Prace te – cenione w czeskim i zagranicznym środowisku akademickim – cechuje zarówno bardzo dobrze opracowany kontekst i podbudowa teoretyczna, przywołanie wyników badań własnych, jak i innych rezultatów badań prowadzonych w danym zakresie, a przede wszystkim odniesienia i postulaty do praktyki edukacyjnej. Rzadko zdarza się, na przykładzie moich doświadczeń recenzenckich na tytuł profesora, aby Kandydat miał tak obszerny dorobek dydaktyczny, w którym znakomicie łączy teorię naukową z praktyką edukacyjną. Potwierdza to również liczba wypromowanych 100 prac licencjackich i 36 prac magisterskich po 2005 roku, znajdujących się w centralnej ewidencji prac dyplomowych Uniwersytetu Ostrawskiego.

Doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc. charakteryzuje wielowymiarowa, bogata tożsamość jako nauczyciela akademickiego. Tworząc warunki dydaktyczne zarówno dla rozwoju macierzystego Uniwersytetu, jak i własnej działalności wykazuje się nieustannie szczególną aktywnością, zaangażowaniem, pracowitością i innowacyjnością. Zapoznając się z opracowanymi podręcznikami akademickimi, działalnością społeczną, dydaktyczną i organizacyjną Kandydata jestem przekonana o stosowaniu przez Niego w swojej wieloletniej pracy podejścia i postępowania prakseologicznego, traktowania swojej biografii naukowo-dydaktycznej w kategoriach sprawnego i efektywnego działania. W życiorysie pracownika akademickiego wydaje się ustawicznie kierować celem, doбором odpowiedniej metodologii, aby uzyskać zamierzony efekt. Wydaje się, że ustawicznie zmierza ku kreatywnej zmianie, z wiarą w siebie i podjęte działania, co w efekcie powoduje kształtowanie więzi i symetryczną ufność w budowaniu różnorodnych zespołów. To nie idealizm i naiwność, nie poprawność polityczna, a podjęcie refleksji naukowych i działań metodycznych na bazie teorii pedagogiki i psychologii humanistycznej, to wieloletnie doświadczenie w pracy dydaktyczno-wychowawczej, to intuicja i wyobraźnia motywująca do ustawicznego poszukiwania. Tak postrzegam doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc.

Vedecko-výskumná a publikačná činnosť

Analizując dorobek naukowy Kandydata do tytułu profesora naliczamy 227 pozycji, z których znaczną część stanowią monografie autorskie, współautorskie, artykuły publikowane w krajowych i zagranicznych czasopismach naukowych, prace pod redakcją, rozdziały w pracach zbiorowych oraz skrypty i podręczniki, o których dużym rozpowszechnieniu w czeskim i zagranicznym środowisku akademickim świadczą ich znaczące liczby cytowań przez innych autorów oraz niezarejestrowane cytowania przez studentów w pracach dyplomowych. Prace naukowe doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc. ukazały się w wydawnictwach krajowych i zagranicznych, głównie w Polsce, Słowacji, Słowenii, Ukrainie, Szwecji, USA i Niemczech. Prace te były cytowane 233 razy: w zagranicznych publikacjach indeksowanych w Web of Science lub Scopus (17), w krajowych publikacjach indeksowanych w Web of Science lub Scopus (3), w nieindeksowanych pracach zagranicznych (79), w nieindeksowanych pracach krajowych (132) oraz w zagranicznych i krajowych recenzjach (2). Cytowania te można odnotować, oprócz Czech, na Słowacji, w Polsce, Hiszpanii, Rosji, Ukrainie, Norwegii i Finlandii, Litwie, Turcji, Indonezji, kilku krajach Afryki, Pakistanie, Indii i Brazylii.

Na podstawie analizy nadesłanych dokumentów, w szczególności wykazu działalności naukowo-badawczej doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc., można wnioskować, że w trakcie swojej kariery zawodowej rozwijał swoją działalność naukową i pedagogiczną w pięciu obszarach, prezentując z jednej strony – autorskie prace i badania naukowe oraz działalność konferencyjną, a z drugiej – różne materiały dydaktyczne: podręczniki uniwersyteckie, teksty i inne materiały do nauki studentów, w tym teksty do dalszego kształcenia kadry pedagogicznej. Można zatem jednoznacznie stwierdzić, że w swojej długiej karierze akademickiej celowo łączył i integrował działalnością ba-

dawczą i innowacyjną z praktyką edukacyjną, przyczyniając się tym samym do wypełniania wszystkich trzech ról pracownika uczelni wyższej – naukowca, dydaktyka i organizatora środowiska akademickiego.

Pierwszym z wymienionych obszarów zainteresowań naukowo-pedagogicznych jest zastosowanie materialnych środków dydaktycznych, które współcześnie w dużej mierze reprezentują technologie cyfrowe czy sztuczna inteligencja w edukacji. Podsumowanie historycznie zgromadzonych zainteresowań badawczych Kandydata problemami zastosowań technologii edukacyjnych i ich projekcją na praktykę edukacyjną, które były przedmiotem kilku prac grantowych, przedstawia syntetyczna monografia pt. *Přínos programovaného učení pro rozvoj pedagogické teorie a praxe*, wydana w 2013 roku przez Uniwersytet Ostrawski (ISBN 978-80-7464-527-3) i inne opublikowane badania. Akcentowanie obecnie przez Autora niektórych zasad programowanego uczenia się, w szczególności zasady sprzężenia zwrotnego, przyczynia się do opracowanych naukowo rozwiązań, mających na celu wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji. Ma to szczególnie istotne znaczenie w aktualnej sytuacji związanej z ograniczeniem tradycyjnego nauczania w szkołach w związku z pandemią COVID19 i bardzo praktycznym zastąpieniem jej nauczaniem zdalnym.

Drugim obszarem zainteresowań naukowych doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc. jest diagnostyka pedagogiczna. W monografii *Základy diagnostiky vědomostí s využitím počítače* (Ostrawa 1991: Uniwersytet Ostrawski, ISBN 80-7042-031-6) połączył zagadnienia diagnostyczne z zastosowaniami ICT. W ciągu ostatnich 10 lat wzbogacił nie tylko czeską, ale także polską i słowacką diagnostykę pedagogiczną, publikując rozdziały w monografiach, artykuły w czasopismach, redagowane prace o charakterze książkowym oraz teksty dydaktyczne dotyczące problematyki diagnozowania kompetencji kluczowych. W tym obszarze ważne znaczenie ma rozdział Jego autorstwa: *Hodnocení klíčových kompetencí v kontextu vztahů subjektů školní edukace*, opublikowany w 2016 roku w Polsce w pracy zbiorowej pt. *Szkola. Konflikt podmiotów?* pod redakcją I. Nowosad, K. Petrań i M. Szymańskiego (Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, ss. 189-208, ISBN 978-83-8019-415-1).

Po 2000 roku, mając na uwadze rosnący ład społeczny w celu zwiększenia potencjału przedsiębiorczego czeskiego kapitału ludzkiego, podjął się naukowego opracowania problemów związanych z rozwojem przedsiębiorczości w kontekście kompetencji kluczowych dla uczenia się przez całe życie oraz w wymiarze europejskim. W tym obszarze, realizując krajowe i zagraniczne projekty innowacyjne, zdobył nie tylko dogłębną znajomość pedagogicznych koncepcji rozwoju przedsiębiorczości (czego wyrazem było włączenie Kandydata do grona ekspertów unijnego i czeskiego Ministerstwa Edukacji ds. Edukacji przedsiębiorczości), ale także dostęp do badań aktualnej rzeczywistości edukacyjnej. W kontekście krajowej i zagranicznej pedagogiki unikalne znaczenie ma w tym zakresie syntetyczna monografia *Rozvoj a hodnocení smyslu pro iniciativu a podnikavost žáků základních škol*, opublikowana w 2015 roku w Uniwersytecie Ostrawskim (ISBN 978-80-7464-528-0), jak również napisany wspólnie z seminarzystką K. Kristová, artykuł pt. *The Impact of School Education and Family Environment on Pupils' Entrepreneurial Spirit and Attitude to Entrepreneurship*, wydany w 2017 roku w indeksowanym w bazie Scopus polskim czasopiśmie „The New Educational Review” Vol. 49, No. 3, pp. 101-114. Tekst ten cieszył się dużym zainteresowaniem w Europie, Azji i Afryce, co potwierdza 9 cytowań na dzień 29 listopada 2020 roku.

Czwartym obszarem zainteresowań naukowych doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc. jest pedagogika i dydaktyka szkoły wyższej, zapoczątkowana w jego działalności badawczej już w połowie lat 80. XX wieku i kontynuowana w licznych pracach publikowanych w kraju i za granicą (m.in. artykuł pt. *Výchova k podnikavosti a vysoké školy*, wydany w 2008 roku w czasopiśmie „In Aula: časopis pro vysokoškolskou a vědní politiku“, nr 2 (16), ss. 41-62. z 13 cytowaniami). Na szczególną uwagę zasługują badania i prace naukowe powstałe w ramach udziału Kandydata jako wykonawcy w międzynarodowym projekcie *International Research Network for study and development of new*

tools and methods for advanced pedagogical science in the field of ICT instruments, e-learning and intercultural competences, finansowanym przez European Commission under the 7th Framework Programme, within the Marie Curie Actions International Research Staff Exchange Scheme, Grant Agreement No: PIRSES-GA-2013-612536 w latach 2014-2017. W realizacji projektu wzięło udział 28 naukowców z następujących zagranicznych uczelni: University of Twente (Holandia), University of Extremadura (Hiszpania), The Lisbon Lusitana University (Portugalia), Constantine the Philosopher University in Nitra (Słowacja), University of Ostrava (Republika Czeska), Curtin University in Perth (Australia), Borys Grinchenko Kyiv University (Ukraina), Dniprodzerzhinsk State Technical University (Ukraina) oraz Herzen State Pedagogical University in Sankt Petersburg (Rosja). Współpraca naukowców obejmowała przede wszystkim badania, organizację międzynarodowych konferencjach i aktywny w nich udział, staże naukowe oraz publikacje. Kandydat do tytułu profesora opracował w projekcie łącznie 15 prac we współpracy z zagranicznymi naukowcami, z których współredagowana przez Niego monografia z E. Smyrnową-Trybulską, P. Kommersem i N. Morze: *Universities in the networked society: cultural diversity and digital competences in learning communities*, wydana w 2019 roku w Springer Nature (ISBN 978-3-030-05025-2), zyskała duże uznanie w zagranicznym środowisku naukowym. Podobnie, jak publikacja *High school teacher competence in change*, opublikowana w Kijowie w 2019 roku, będąca efektem ukraińsko-polsko-czesko-słowackich badań prowadzonych w ramach międzynarodowego projektu International Visegrad Fund *High school teacher competence in change*, realizowanego w 2018 roku, w którym Kandydat brał udział jako główny wykonawca reprezentujący czeskie środowisko naukowe. Aktualnie, do druku w niemieckim wydawnictwie Vandenhoeck & Ruprecht w Getyndze została złożona Jego kolejna monografia współautorska przygotowana z E. Ogrodzką-Mazur, A. Szafran-ską i M. Chmurą: *The cultural identity and education of university students in selected East-Central countries: a Polish-Czech comparative study*. Opublikowane w Czechach, Polsce, Słowacji, Ukrainie i Australii prace doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc. z tego zakresu, często z wykorzystaniem międzynarodowych analiz porównawczych, wzbogaciły pedagogikę i dydaktykę szkoły wyższej o szereg istotnych wniosków uwzględniających opis tradycji i najnowszych tendencji w zakresie szkolnictwa wyższego tych krajów, analizę programów kształcenia studentów, konteksty społeczno-ekonomiczne i kulturowe, interpretację zjawisk edukacyjnych, stanowiących przyczynek do przewidywania zmian.

Ostatnią pozycją w prezentowanym dorobku naukowym Kandydata do tytułu profesora jest autorskie studium porównawcze *Ethical codes i adult education as subject of comparative analysis*, opublikowane w 2020 roku w prestiżowym czasopiśmie „European Society for Research on the Education of Adults – ESREA” (Vol. 11, No. 2, pp. 199-217) – po raz pierwszy przez czeskiego autora. Podjęte w opracowaniu rozważania i analizy dotyczą zagadnień pedeutologicznych powiązanych z kodeksem etyki pracy nauczycieli. Wspomniane kwestie deontologiczne, w kontekście wzajemnych teoretycznych i metodologicznych powiązań pedagogiki i andragogiki jako nauk o edukacji (lub edukologii), są autorskim ujęciem zaproponowanym przez doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc. i po raz pierwszy zaprezentowanym w czasopiśmie naukowym indeksowanym w bazach Web of Science i Scopus. Tym samym twórczość naukowa Kandydata znacznie podnosi prestiż czeskiej pedagogiki za granicą. Praca ta, tematycznie ukierunkowana na edukację dorosłych, jest wymiernym efektem ponad dwudziestoletnich studiów teoretycznych i badań prowadzonych przez doc. PhDr. Josefa Malacha, CSc. Jego prace dedykowane pedagogom dorosłych, z których czerpią ważne inspiracje, jak również Jego udział jako delegata Republiki Czeskiej na VI Kongresie UNESCO CONFINTEA w Brazylii w 2009 roku, stanowią oryginalny wkład w tworzenie andragogicznej subdyscypliny – andragogicznej profesologii, która jest postrzegana w międzynarodowym środowisku badaczy jako nauka służąca promowaniu idei profesjonalizacji nauczycieli dorosłych.

Nie sposób w recenzji przedstawić cały, jakże bogaty dorobek i twórczość naukową Kandydata do tytułu profesora. Warto podkreślić, że wszystkie Jego prace naukowe cechuje dojrzałość

teoretyczna i metodologiczna, a przede wszystkim umiejętność prowadzenia naukowej narracji i jasnej argumentacji. Analizując artykuły i prace zwarte zauważam i chciałabym podkreślić wysokie kompetencje do prowadzenia dyskursu naukowego, zdolność do swobodnego prowadzenia narracji. Artykuły i komunikaty z badań charakteryzuje wysoki poziom logicznego uzasadniania, jasność wywodu, utrzymywanie myśli przewodniej, precyzji w uzasadnianiu tez, nośność i wartość konkluzji i wniosków do realizacji, co jest szczególnie istotne w rozwijaniu pedagogiki i jej subdyscyplin jako nauki teoretycznej i praktycznej. Przedstawione do oceny publikacje potwierdzają wysokie kompetencje naukowe Kandydata. Świadectwem tego jest przejrzysta struktura prac, bogata, interdyscyplinarna literatura, ukazanie dynamiki badanych zjawisk, narracje jakościowe, problemy-pytania do rozważań i refleksji. Sądzę, że dyscyplina pracy, zainteresowania naukowe, poczucie wartości i sensu pracy pedagogicznej, pozwoliły wyraźnie wpisać się Panu doc. PhDr. Josefowi Malachowi, CSc. w rozwijaną aktualnie, szczególnie wyraźnie w ostrawskim środowisku naukowym, pedagogikę i andragogikę.

D'alsie aktivyty, ktoré su relevantne pre rozvoj odboru, pre dosah na prax, alebo svedcia o domacom, ci medzinarodnom uznani uchadzaca

Godne podkreślenia jest kierowanie przez Kandydata do tytułu profesora wieloma zespołami badawczymi oraz udział jako wykonawca w 33 krajowych i zagranicznych naukowych i naukowo-dydaktycznych projektach, umożliwiających prowadzenie interdyscyplinarnych badań i wdrażanie ich rezultatów do praktyki edukacyjnej. Doc. PhDr. Josef Malach, CSc. organizacyjnie i społecznie jest członkiem krajowych i międzynarodowych stowarzyszeń naukowych, m.in.: ČAPV Česká asociace pedagogického výzkumu, PTDE – Polskie Towarzystwo Diagnostyki Edukacyjnej, IAEA – International Association for Educational Assessment, ENIRDEM – European Network for Improving Research and Development in Educational Management, ATTE Association for Teachers Education in Europe oraz Ukrainńskiej Akademii Akmeologii. Pełni ponadto różne funkcje w komitetach redakcyjnych i radach naukowych krajowych i zagranicznych czasopism naukowych. Jest kodytorem indeksowanego w bazie Scopus polskiego czasopisma „The New Educational Review”, jak również członkiem rad naukowych i redakcyjnych oraz recenzentem takich polskich czasopism, jak: „Kultura i Edukacja”, „Edukacja Międzykulturowa”, „Kognitywistyka i Media w Edukacji”, „Kwartalnik Pedagogiczny”, „Pedagogika. Zeszyty Naukowe”, „Studia Humanistyczne” oraz „International Journal of Research in E-learning”.

Od wielu lat wspiera swoim doradczym głosem następujące Rady Naukowe: Pedagogické fakulty OU v Ostravě (2004-2020), Ostravské univerzity (2005-2018), Pedagogické fakulty UMB v Banské Bystrici (2009-2020), Institutu celoživotního vzdělávání Mendelovy univerzity v Brně (2006-2018), Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě (2008-2012) oraz Wydziału Pedagogicznego Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu, Polska (2014-2017). Jest ponadto członkiem rad naukowych następujących studiów doktoranckich: Teorie vzdělávání ve fyzice PFF OU (2005-2013), Sociální práce s poradenským zmařením FF OU Ostrava (2008-2014), Hudební teorie a pedagogika PdF OU Ostrava (2005-2015), Informační technologie ve vzdělávání PdF OU Ostrava (2008-2020), republikové oborové rady konsorciálního doktorského studijního programu Informační technologie ve vzdělávání (Konsorciium fakult PdF OU, PdF UHK, PdF ZČU a PdF JČU) (2008-2018), Andragogika na FF UK Praha (2013-2018), Andragogika na FF UK Praha (2013-2018) oraz Andragogika na PdF UKF Nitra (2015-2020). Aktywnie uczestniczy również jako recenzent w pracach czeskich i zagranicznych komisji doktorskich i habilitacyjnych, m.in. w Brnie (Uniwersytet Masaryka), Pradze (Uniwersytet Karola), Hradec Kralove (Uniwersytet Hradec Kralove), Ołomuniec (Uniwersytet Palackiego) oraz Bańska Bystrzyca (Uniwersytet Mateja Bela). Jest także aktywnym członkiem komisji: ds. Stworzenia Wieloletniego Planu Rozwoju Oświaty i Systemu Oświaty Regionu Morawsko-Śląskiego, ewaluatorem Krajowego Biura Akredytacji Szkolnictwa Wyższego Republiki Czeskiej oraz recenzentem projektu badawczego „Badanie czynników przejścia od gospodarki przemysłowej do gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębior-

czości w warunkach regionu morawsko-śląskiego”. Powierzenie doc. PhDr. Josefowi Malachowi, CSc. tak licznych i odpowiedzialnych funkcji naukowych i doradczych w wymiarze regionalnym, krajowym i zagranicznym świadczy zarazem o Jego wysokim uznaniu i autorytecie, jakim jest obdarzany zarówno w gremiach akademickich, jak i w innych środowiskach związanych z oświatą i wychowaniem.

W recenzji już wielokrotnie przywoływałam międzynarodową aktywność naukową Kandydata w zakresie pozyskiwania grantów z funduszy unijnych, ich realizacji i wdrożeń. W aktywność tą wpisują się także liczne zagraniczne staże naukowe, zrealizowane w latach 1987-2018 w Wyższych Szkołach Pedagogicznych i Uniwersytetach w m.in.: Moskwie i Petersburgu (Rosja), Londynie (Wielka Brytania), Bolonii (Włochy), Enschede (Niderlandy), Perth (Australia), Kijowie (Ukraina), Bańskiej Bystrzycy (Słowacja) czy Nesna (Norwegia). Zaowocowały one ważnymi kwerendami bibliotecznymi, udziałem w międzynarodowych konferencjach, badaniami i współpracą z naukowcami zajmującymi się współczesną pedagogiką i naukami pokrewnymi oraz podpisanymi umowami bilateralnymi o współpracy z Wydziałem Pedagogicznym Uniwersytetu Ostrawskiego. Doc. PhDr. Josef Malach, CSc. w latach 1993-2018 zorganizował 12 edycji międzynarodowej konferencji z cyklu „Pedagogická diagnostika a evaluace”, reprezentował czynnie Uniwersytet Ostrawski jako współorganizatora międzynarodowych konferencji w Polsce, Słowacji i Ukrainie, oceniał jako ekspert realizację zadań grantowych z ramienia słowackiej Agencji Wspierania Badań i Rozwoju, jak również recenzował monografie i artykuły naukowe polskich i słowackich badaczy.

Kandydat do tytułu profesora ma znaczne osiągnięcia w zakresie opieki naukowej i kształcenia młodej kadry. Od uzyskania stopnia doktora habilitowanego podejmuje prace związane z kształceniem kadry naukowej, prowadząc od 2005 roku seminarium doktoranckie. Systematyczna działalność w tym obszarze zaowocowała wypromowaniem 4 prac doktorskich, a 4 kolejnych doktorantów ma otwarte przewody doktorskie. Doc. PhDr. Josef Malach, CSc. wpisuje się w swej wielostronnej działalności w wizerunek uczonego/ nauczyciela akademickiego, który od dawna jest propagowany w środowiskach uczelnianych, natomiast niezmiernie rzadko bywa on realizowany w praktyce publicznej.

Záver

Nakreślona ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego – w pełni uzasadnia nadanie doc. PhDr. Josefowi Malachowi, CSc. – tytułu profesora w dyscyplinie pedagogika. Jego bogata działalność naukowo-badawcza, czynny udział w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych, inicjowanie i kreowanie badań zespołowych oraz międzynarodowych kontaktów naukowych, kształcenie młodej kadry z jednej strony – mają istotne znaczenie dla rozwoju współczesnej refleksji pedagogicznej i praktyki edukacyjnej w obszarze pedagogiki i andragogiki, a z drugiej – wskazują na wysokie umiejętności i kompetencje samodzielnego pracownika naukowego. W tym zakresie Kandydat bez wątpienia należy aktualnie do uznanych i wyróżniających się czeskich naukowców zajmujących się tą dyscypliną.

Biorąc pod uwagę liczbę i jakość publikacji oraz innych dokonań, a także znaczącą pozycję naukową Kandydata, jaką ma wśród reprezentantów nauk społecznych i z którymi się utożsamia, nie ma wątpliwości, iż wniosek Uniwersytetu Mateja Béla w Bańskiej Bystrzycy, Wydziału Pedagogicznego w sprawie nadania doc. PhDr. Josefowi Malachowi, CSc. tytułu naukowego profesora w dyscyplinie pedagogika zasługuje ze wszech miar na pozytywne poparcie. Spełnia On wszystkie wymagania określone w § 5 odsek 6 Vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor.

prof. dr hab. Ewa Ogrodzka-Mazur